

Tisková zpráva

Česká expedice objevila hrobku doposud neznámé staroegyptské královny

Pyramidová nekropole v Abúsíru (EAR), kde již takřka 55 let provádí Český egyptologický ústav Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze archeologický výzkum, opět prokázala, že jde o jednu z nejvýznamnějších lokalit v Egyptě. Členové expedice ČEgÚ FF UK v průběhu podzimu prozkoumali hrobku, která je součástí nevelkého pohřebiště rozkládajícího se na jihovýchod od zádušního komplexu panovníka Raneferefa.

Na pohřebišti byli pohřbíváni členové dvorské elity doby poloviny 5. dynastie (přibližně 2450 př. Kr.). Hrobka (egyptology označovaná jako AC 30) se jak rozměrově, tak svou podobou neliší od ostatních hrobek ve svém okolí (jde o hrobku typu mastaba). V nadzemní části mastaby se nacházela kaple, původně s dvojicí nepravých dveří, kamenných stél, v západní stěně. Pohřební komora v podzemí hrobky byla přístupná několik metrů hlubokou šachtou. Stejně jako tomu bylo v případě ostatních hrobek na pohřebišti, byla i tato hrobka poničena vykradači hrobek a zloději kamene, přesto se v pohřební komoře podařilo najít části pohřební výbavy – např. 24 travertinových modelů nádob nebo měděné modely nástrojů.

Výzkum v pohřební komoře ale také odhalil stavební nápisy na bočních stěnách a podlaze komory, které bez pochyby určují, že majitelkou hrobky byla „manželka krále“ a „matka krále“ Chentkaus (III.). Podle vedoucího této části abúsírského projektu doc. Jaromíra Krejčího „jde o velmi významný objev, protože přináší nové informace k dějinám Egypta doby poloviny 5. dynastie. Doposud nedoložená královna Chentkaus III. byla s velkou pravděpodobností manželkou panovníka Raneferefa, jehož hrobový komplex s Nedokončenou pyramidou a významnými nálezovými soubory (chrámovým papyrovým archivem nebo kolekcí panovníkových soch) čeští egyptologové odkryli nedaleko od její hrobky v 80. a 90. letech 20. století.“

Ještě důležitější je další Chentkausin titul – „matka krále“. Pokud byla královna pohřbena v době vlády panovníka Niuserre, jak tomu nasvědčují například také objevené otisky pečetí, můžeme předpokládat, že pravděpodobně byla matkou krále Menkauhora, Niuserreova následovníka na egyptském trůnu. K tomuto panovníkovi existuje poměrně málo informací, a proto je uvažované napojení na členy královské rodiny pohřbené v Abúsíru velmi důležité. Vedoucí abúsírských výzkumů

Tisková zpráva

prof. Miroslav Bárta konstatoval: „Tímto dalším významným objevem v průběhu několika posledních let se opakovaně potvrzuje, že abúsírská nekropole poskytuje celou řadu unikátních pramenů pro rekonstrukci významné epochy staroegyptských dějin, 5. dynastie. Zároveň tento nález dokumentuje významné a historicky unikátní postavení některých žen ve staroegyptských dějinách a politice.“

Abúsír je významná archeologická lokalita ležící přibližně 25 km na jihozápad od dnešní Káhiry. Kromě pyramidových komplexů několika panovníků 5. dynastie se tu nacházejí pohřebiště úředníků a kněží z doby 3. až 6. dynastie, ale také šachtové hrobky ze sajsko-perské doby (kolem roku 525 př. Kr.).

Kontaktní osoba pro média:

prof. Miroslav Bárta

e-mail: miroslav.barta@ff.cuni.cz, tel.: +420 605 229 846

V Praze dne 4. 1. 2015

Fotografie:

Obr. 1. Celkový pohled na hrobku královny Chentkaus III. ze severovýchodu. © Jaromír Krejčí, Archiv Českého egyptologického ústavu FF UK

Obr. 2. Kaple Chentkausiny hrobky. © Martin Frouz, Archiv Českého egyptologického ústavu FF UK

Obr. 3. Travertinové modely nádob – součást pohřební výbavy Chentkaus III. © Martin Frouz, Archiv Českého egyptologického ústavu FF UK

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze je tradičním centrem české vzdělanosti a nejvýznamnější českou humanitně orientovanou vzdělávací institucí. Byla založena Karlem IV. v roce 1348 jako fakulta svobodných umění v rámci pražské univerzity. Výuku téměř sedmdesáti oborů, které studuje na osm tisíc studentů, zajišťuje přes sedm set pedagogů a vědeckých pracovníků.